

Spis 8 As 45/2009 byl spojen se spisem číslo 8 As 44/2009 a pod touto spisovou značkou bylo rozhodnuto takto:

8 As 44/2009 – 77

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **A. H.**, zastoupeného JUDr. Petrem Živělou, advokátem se sídlem Puškinova 5, Vyškov, proti žalovanému: **Ústavní soud**, se sídlem Joštova 5, Brno,

- proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2009, sp. zn. II. ÚS 2597/08, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 3. 2009, čj. 29 Ca 51/2009 – 12, (sp. zn. 8 As 44/2009),
- proti rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 2. 2009, sp. zn. SPR ÚS 67/09, a ze dne 5. 8. 2008, sp. zn. Org. 31/08, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 4. 2009, čj. 29 Ca 80/2009 - 11, (sp. zn. 8 As 45/2009),
- proti rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 10. 2008, sp. zn. SPR ÚS 741/08, a ze dne 17. 10. 2008, sp. zn. SPR. ÚS 741/08, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 4. 2009, čj. 29 Ca 269/2008 - 14, (sp. zn. 8 As 46/2009),

t a k t o :

- I. Věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 8 As 44/2009, sp. zn. 8 As 45/2009 a sp. zn. 8 As 46/2009 **se spojují** ke společnému projednání a rozhodnutí. Věc bude nadále vedena pod spisovou značkou 8 As 44/2009.
- II. Kasační stížnosti **se zamítají**.
- III. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Žalobce podal dne 28. 2. 2009 ke Krajskému soudu v Brně žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2009, sp. zn. II. ÚS 2597/08, kterým byla odmítnuta ústavní stížnost žalobce proti rozhodnutí pléna Ústavního soudu o změně kancelářského a spisového řádu ze dne 5. 8. 2008, sp. zn. Org. 31/08, a proti usnesení Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1654/08.

Žalobce podal dne 6. 4. 2008 ke Krajskému soudu v Brně žalobu proti „rozhodnutím“ žalovaného ze dne 6. 2. 2009, sp. zn. SPR. ÚS 67/09, a ze dne 5. 8. 2008, sp. zn. Org. 31/08. První z uvedených „rozhodnutí“ je sdělením Ústavního soudu žalobci, že jeho návrh na přezkoumání a zrušení pravomocného usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2008, sp. zn. III. ÚS 2112/08, nemůže akceptovat jako projednatelný návrh. Druhé z uvedených „rozhodnutí“ je rozhodnutí pléna Ústavního soudu o změně kancelářského a spisového řádu.

Žalobce podal dne 12. 12. 2008 ke Krajskému soudu v Brně žalobu proti „rozhodnutím“ žalovaného ze dne 10. 10. 2008, sp. zn. SPR. ÚS 741/08, a ze dne 17. 10. 2008, sp. zn. SPR. ÚS 741/08. Tato „rozhodnutí“ jsou sděleními Ústavního soudu žalobci, že na jeho návrhy – prezentované jako ústavní stížnosti - na přezkoumání a zrušení pravomocných usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 7. 2008, sp. zn. II. ÚS 1665/08, a ze dne 5. 9. 2008, sp. zn. III. ÚS 1608/08, nelze reagovat jinak, než konstatováním, že na ně Ústavní soud nemůže reagovat, neboť jsou pouze projevem žalobcova nesouhlasu a jeho polemikou s rozhodnutím Ústavního soudu a jako takové je může Ústavní soud pouze zaznamenat.

II.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 12. 3. 2009, čj. 29 Ca 51/2009 - 12, (sp. zn. 8 As 44/2009), odmítl žalobu podanou dne 28. 2. 2009; usnesením ze dne 24. 4. 2009, čj. 29 Ca 80/2009 - 11, (sp. zn. 8 As 45/2009), odmítl žalobu podanou dne 6. 4. 2008; a usnesením ze dne 24. 4. 2009, čj. 29 Ca 269/2008 - 14, (sp. zn. 8 As 46/2009), odmítl žalobu podanou 12. 12. 2008.

Krajský soud tato usnesení odůvodnil tím, že se žalobce domáhá vydání rozhodnutí ve věcech, které nespádají do pravomoci soudů rozhodujících ve správním soudnictví ve smyslu § 4 s. ř. s. Správní soudy nemají pravomoc zasahovat do řízení před Ústavním soudem a vyřizovat stížnosti na nesprávný postup Ústavního soudu, neboť zákon jim žádnou kontrolní, dozorčí či rozhodovací činnost nesvěřil. Takový postup by byl v rozporu s organizací a systematikou soudnictví v České republice, kdy Ústavní soud stojí nad soustavou soudů a je konečnou instancí.

Nedostatek pravomoci soudu rozhodujícího ve správním soudnictví je neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení, proto krajský soud odmítl návrhy podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

III.

Žalobce (stěžovatel) brojil proti usnesením krajského soudu kasačními stížnostmi.

Porušení svého veřejného práva ve smyslu § 2 s. ř. s. spatřuje v tom, že podal řádné ústavní stížnosti k Ústavnímu soudu (porušení práva na spravedlivý proces). Tyto ústavní stížnosti nezákonně neprojednal Ústavní soud, ale státní správa podle zákona č. 150/2004 Sb., resp. ústavní stížnost nezákonně neprojednal senát Ústavního soudu ve veřejném procesu, ale soudce zpravodaj neznámo kde. Stěžovatel proto požádal krajský soud ve správním soudnictví o ochranu veřejného subjektivního práva fyzické osoby způsobem stanoveným soudním řádem správním. Krajský soud však zneužívá zákonů k jiným účelům, než ke kterým jsou určeny, a dopouští se činů zaměřených na zničení nebo omezení základních práv a svobod.

Stěžovatel namítl, že správní soudy mají kompetenci zasahovat do řízení státní správy Ústavního soudu a vyřizovat stížnosti na nesprávný postup státní správy Ústavního soudu (nezákonná rozhodnutí). Nelze totiž připustit, aby byl Ústavní soud nad zákony platnými v České republice. Rovněž Ústavní soud podle stěžovatele zneužívá zákonů k jiným účelům, než ke kterým jsou určeny, a dopouští se činů zaměřených na zničení nebo omezení základních práv a svobod.

Nezákonný zásah do svých práv a do práv veřejnosti stěžovatel spatřuje také v tom, že rozhodnutí „o zaregistrování v tzv. správním rejstříku“ s odvoláním na § 41 odst. 2 Kancelářského a spisového řádu Ústavního soudu, je rozhodnutí „nesoudce“ jako správního orgánu a nikoliv rozhodnutí senátu Ústavního soudu (soudců). Stěžovatel dodal, že *„každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá“* a *„každý občan ČR má zaručeno petiční právo; ve věcech veřejného nebo jiného společenského zájmu má každý právo sám nebo s jinými se obracet na státní orgány a orgány územní samosprávy s žádostmi, návrhy a stížnostmi“*.

Stěžovatel v kasačních stížnostech také uvedl, že Ústavní soud porušil jeho ústavní právo na zákonného soudce; nerozhodl o kompletní ústavní stížnosti, ale jen o její části; porušil jeho ústavní právo na veřejné projednání věci; a nepoučil řádně stěžovatele. K tvrzení krajského soudu, že *„Ústavní soud stojí nad celou soustavou soudů v České republice a je konečnou instancí“*, stěžovatel namítl, že *„vlak nejedí pouze na konečnou stanici, ale i nazpět!“*

Dle názoru stěžovatele má krajský soud dostatek pravomoci pro rozhodování v žalobami napadených věcech. Krajský soud jeho tvrzení nijak nevyvrátil a ani se jimi v odůvodnění napadených usnesení nijak nezabýval, argumentoval pouze v obecné rovině.

Stěžovatel také tvrdil, že krajský a Ústavní soud svými rozhodnutími porušily Úmluvu o lidských právech. Stěžovatel dále namítl nicotnost rozhodnutí krajského soudu. Závěrem stěžovatel položil otázku, zda je náhoda, že změna Kancelářského řádu byla projednána a začala platit dne 5. 8. 2008, těsně před podáním ústavní stížnosti dne 6. 8. 2008.

IV.

Žalovaný se ke kasačním stížnostem nevyjádřil.

V.1

Nejvyšší správní soud především shledal, že kasační stížnosti směřují proti rozsudkům Krajského soudu v Brně, které spolu skutkově a právně souvisejí, proto je spojil ke společnému projednání a rozhodnutí (§ 39 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.).

V.2

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasačních stížností v mezích jejich rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadená rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnosti nejsou důvodné.

Nejvyšší správní soud se v posuzovaných věcech zabýval kasačními důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. tvrzenou nezákonností rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

Krajský soud podle stěžovatele nesprávně dospěl k závěru o nedostatku své pravomoci ve smyslu § 4 s. ř. s. Stěžovatel namítl, že správní soudy mají kompetenci zasahovat do řízení státní správy Ústavního soudu a vyřizovat stížnosti na nesprávný postup státní správy Ústavního soudu (nezákonné rozhodnutí).

Stěžovatel se mýlí v názoru, že rozhodnutí „o zaregistrování v tzv. správním rejstříku“ (§ 41 odst. 2 Kancelářského a spisového řádu Ústavního soudu) je rozhodnutí „nesoudce“ jako správního orgánu, nikoliv rozhodnutí (senátu) Ústavního soudu.

Krajský soud správně uvedl, že v souladu s § 4 s. ř. s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen „správní orgán“); o ochraně proti nečinnosti správního orgánu; o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu; o kompetenčních žalobách; ve věcech volebních a ve věcech místního referenda; ve věcech politických stran a politických hnutí; a o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části pro rozpor se zákonem.

Stěžovatelem označená „rozhodnutí“ Ústavního soudu jsou (s jedinou výjimkou) přípisy Ústavního soudu. Vyplývá z nich, že Ústavní soud odmítá na podání stěžovatele označená jako ústavní stížnost reagovat, neboť jsou pouze projevem nesouhlasu a polemikou s rozhodnutím Ústavního soudu. Jako takové je může Ústavní soud pouze zaznamenat. Nejedná se o rozhodnutí vydaná v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, ani orgánem územního samosprávného celku, ani fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, kterým bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Krajský soud proto správně odmítl návrhy stěžovatele pro nesplnění podmínek řízení (nedostatek pravomoci) a neodstranitelnost tohoto nedostatku [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

Stěžovatel považuje Ústavní soud za správní orgán v oblasti veřejné správy. Ústavní soud je však především soudním orgánem ochrany ústavnosti. Soudy ve správním soudnictví v zákonem stanoveném rozsahu chrání osoby před určitými správními úkony

při výkonu veřejné správy orgány moci výkonné a orgány územních samosprávných celků, a před správními úkony dalších subjektů, kterým zákon svěřil působnost a pravomoc v oblasti veřejné správy. Soudní kontrola je tedy vymezena oblastí veřejné správy. Přípisy Ústavního soudu nelze považovat za správní rozhodnutí vydaná správním orgánem v rámci výkonu veřejné správy. Usnesení Ústavního soudu o odmítnutí ústavní stížnosti také není správním rozhodnutím vydaným správním orgánem v rámci výkonu veřejné správy.

Argumentace stěžovatele, že „každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá“ a „každý občan ČR má zaručeno petiční právo; ve věcech veřejného nebo jiného společenského zájmu má každý právo sám nebo s jinými se obracet na státní orgány a orgány územní samosprávy s žádostmi, návrhy a stížnostmi“, nesměruje proti právnímu důvodu odmítnutí žaloby krajským soudem pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení (nedostatek pravomoci) a je v posuzovaných věcech irelevantní.

Stěžovatel tvrdil, že krajský a Ústavní soud porušily také Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, podle jejíhož článku 17 „*nic v této Úmluvě nemůže být vykládáno tak, jako by dávalo státu, skupině nebo jednotlivci jakékoliv právo vyvíjet činnost nebo dopouštět se činů zaměřených na zničení kteréhokoli ze zde přiznaných práv a svobod nebo na omezování těchto práv a svobod ve větším rozsahu než to Úmluva stanoví*“. Z hlediska rozhodování Nejvyššího správního soudu může být námitka relevantní pouze ve vztahu k rozhodování krajského soudu. S ohledem na míru obecnosti námítky však lze uvést pouze tolik, že Nejvyšší správní soud porušení zmíněného článku neshledal.

Pro jejich obecnost se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat ani tvrzeními, že krajský soud zneužívá zákonů k jiným účelům, než k nimž jsou určeny, dopouští se činů zaměřených na zničení nebo omezení základních práv a svobod, a jeho rozhodnutí jsou nicotná.

Dále stěžovatel namítl, že Ústavní soud porušil jeho ústavní právo na zákonného soudce, nerozhodl o kompletní ústavní stížnosti, ale jen o její části, porušil ústavní právo stěžovatele na veřejné projednání věci, nepoučil řádně stěžovatele atd. Nejvyšší správní soud k tomu znovu opakuje, že o namítaných pochybeních Ústavního soudu nemůže soud ve správním soudnictví rozhodovat.

Úvahou stěžovatele, zda je náhoda, že změna Kancelářského řádu byla projednaná a začala platit dne 5. 8. 2008, těsně před podáním ústavní stížnosti dne 6. 8. 2008, a jeho námitkou, že „*vlak nejezdí pouze na konečnou stanici, ale i nazpět*“, se Nejvyšší správní soud pro absolutní nedostatek relevance z hlediska projednávané věci nezabýval.

V těchto závěrech Nejvyšší správní soud vyšel i ze svého rozsudku ze dne 24. 4. 2009, čj. 5 As 19/2009 - 48, www.nssoud.cz, který se týká skutkově a právně obdobné věci.

Nejvyšší správní soud neshledal napadená usnesení krajského soudu nezákonnými, proto kasační stížnosti jako nedůvodné zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu podle obsahu spisu náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. srpna 2009

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu